

Model odpowiedzi – etap wojewódzki 2019/2020 r.

1.

A-1, B-3, C-2, D-4

0-2 pkt, 2 pkt za wszystkie poprawne odpowiedzi, 1 pkt za 3 poprawne odpowiedzi

2.

A. Grupa Laokoona

B. Nike z Samotraki

C. Dyskobol

0-3 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

3.

Np.:

- pokój i względny dobrobyt do II w. n.e. – obojętność Rzymian na sprawy publiczne
- niechęć Rzymian do służby w armii – zastępowanie ich mieszkańcami prowincji
- rozluźnienie dyscypliny żołnierzy (np. zgoda na zakładanie rodzin) – osłabienie armii
- częste zmiany cesarzy, najczęściej usuwanych siłą (wojny domowe)
- panowanie okrutnych, często szalonych cesarzy
- przejmowanie przez Rzymian zwyczajów i wierzeń innych ludów (synkretyzm)
- rozprzestrzenienie się chrześcijaństwa (dystans wobec spraw doczesnych, pacyfizm)
- budowa nowej stolicy – Konstantynopola (stopniowy podział państwa na dwie części)
- wielka wędrówka ludów (uciekających przed Hunami z Azji do Europy)
- dopuszczenie do osiedlania się barbarzyńców na terenie imperium
- uzależnienie cesarzy od barbarzyńców, broniących Rzym przed innymi barbarzyńcami
- najazdy Hunów (Attyla) i plemion germańskich
- upadek systemu niewolniczego ze względu na brak jeńców
- odpływ kapitału na wschód imperium
- zmiany klimatyczne które wyгнаły Hunów z Azji i spowodowały pauperyzację kolonów rzymskich

0-3 pkt, po 1pkt za każdą poprawną merytorycznie odpowiedź

4.

A.

1797 r.

B.

np. utworzenie Legionów polskich we Włoszech/Napisanie przez Józefa Wybickiego Pieśni Legionów polskich we Włoszech/Konwencja w Petersburgu o wymazaniu nazwy Polska z mapy Europy

0-2 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

5.

A. krzyżowo-żebrowe

B. gwiaździste

C. kryształowe

D. sieciowe

0-4 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

6.

C

0-1 pkt, 1 pkt za poprawną odpowiedź

7.

- A. prawda
- B. prawda
- C. fałsz
- D. prawda
- E. fałsz

0-2 pkt, 2 pkt za wszystkie poprawne odpowiedzi, 1 pkt za cztery poprawne odpowiedzi

8.

1374 r., Koszyce

0-1 pkt, 1 pkt za pełną poprawną odpowiedź

9.

A-2, B-5, C-4, D-3

0-2 pkt, 2 pkt za wszystkie poprawne odpowiedzi, 1 pkt za 3 poprawne odpowiedzi

10.

- A. (Louis) Braille
 - B. (Samuel) Morse
 - C. (św.) Cyryl (i św. Metody)/apostoł Konstanty
- 0-3 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

11.

A.

powstanie (kozackie pod wodzą Bohdana) Chmielnickiego, 1648

0-1 pkt, 1 pkt za poprawną odpowiedź

B.

1-E, 2-C, 3-A, 4-B, 5-D, 6-F

0-2 pkt, 2 pkt za wszystkie poprawne odpowiedzi, 1 pkt za 4 poprawne odpowiedzi

12.

Np:

- źródłem bogactwa miał być rozwinięty przemysł i handel
 - źródłem bogactwa miało być posiadanie dużej ilości szlacheckich kruszców
 - źródłem bogactwa miała być duża liczba ludności
 - wspierano wywóz towarów wytworzonych przez rzemieślników
 - ograniczano import produktów rzemieślniczych, poprzez wysokie cła
 - wspierano import surowców
 - ograniczano eksport surowców
- 1 pkt za poprawną odpowiedź

Uwaga! Należy uznać inne poprawne merytorycznie odpowiedzi

0-2 pkt, po 1 pkt za każde poprawne merytorycznie wyjaśnienie

13.

Ustrój polityczny, np.:

- *Korona* i *Litwa* miały wspólnego monarchę wybieranego przez obydwie narody na **wolnej elekcji** (łac. *electio viritum*) dokonywanej przez szlachtę na polach pod Warszawą (*pacta conventa*, artykuły henrykowskie)

- powołano wspólny Sejm (**sejm walny**), w skład którego wchodziła izba poselska (ze 120 posłami Korony i 48 posłami Litwy), oraz izba senacka (składająca się ze 113 senatorów *Korony* i 27 senatorów *Litwy*)
- *lokalnie funkcjonowały sejmiki ziemskie, czyli zjazdy szlachty z danej ziemi lub województwa, które m.in. powoływały posłów na sejm walny*
- Korona i Liwa miały **wspólną politykę zagraniczną i obronną**
- funkcjonowały oddzielne dla Korony i Litwy: skarb, urzędy centralne i dostojęstwa z takimi samymi zakresami kompetencji, a także wojsko i sądownictwo
- szlachta posiadała **przywileje polityczne, ekonomiczne i sądowe** (m.in. wyłączne prawo o piastowania urzędów, prawo wyboru władcy, prawo do rokoszu przeciw władcy, zwolnienia podatkowe, wyłączne prawo nabywania dóbr ziemskich, prawo do sądenia chłopów pańszczyźnianych, prawo do wyznaczania chłopom wymiaru pańszczyzny)

Struktura społeczna:

- dominującym liczebnie stanem społecznym było **chłopstwo pańszczyźniane** pracujące na potrzeby dworu królewskiego, szlachty lub/i duchowieństwa
- dominującym politycznie stanem społecznym była **szlachta** stanowiąca około 10% populacji
- szlachta była silnie zróżnicowana majątkowo (magnateria, szlachta średnia, szlachta zagrodowa, gołota szlachecka)
- **mieszczanie** zamieszkiwali miasta królewskie (Gdańsk, Warszawa, Kraków) lub prywatne (Zamość, Rzeszów, Tarnopol, Żółkiew)
- duchowieństwo
- **państwo wielonarodowe** z dominującą w Koronie ludnością polską i ruską oraz na Litwie ludnością litewską, polską i ruską
- **państwo wielowyznaniowe** z dominującym wśród ludności polskiej i litewskiej katolicyzmem, wśród ludności niemieckiej i łotewskiej luteranizmem, wśród ludności ruskiej i ormiańskiej prawosławiem, wśród ludności żydowskiej judaizmem, wśród ludności tatarskiej islamem, wśród ludności ruskiej pojawił się obrządek greko-katolicki
- kształtowała się odrębności kulturowej wśród **Kozaków** na Siczy
- wzrosło znaczenie polskich obyczajów i języka polskiego (**polonizacja Wileńszczyzny**)
- na Litwie nastąpił rozwój kultury poprzez zapoznanie się z dziedzictwem europejskim
- nastąpiło masowe przenoszenie się szlachty na wschód w celu osiedlenia się na urodzajnych, ale prawie niezamieszkałych obszarach

Należy również uznać inne poprawnie merytorycznie odpowiedzi

Uwaga!

Nie można zaliczyć dwukrotnie tej samej informacji jako ustroju politycznego i struktury społecznej, chyba, że zostanie to osobno opisane we właściwym kontekście.

0-8 pkt,

- 0-4 pkt za opisanie elementów ustroju politycznego, po 1 pkt za każdy
- 0-4 pkt za opisanie elementów struktury społecznej, po 1 pkt za każdy

14.

A2

0-1 pkt, 1 pkt za pełną poprawną odpowiedź

15.

- A. Wincenty Niemojowski
- B. Walerian Łukasiński
- C. Franciszek Ksawery Drucki-Lubecki
- D. Adam Jerzy Czartoryski

0-4 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

16.

- A. Księstwo Warszawskie
- B. Napoleona Bonaparte
- C. 1807

0-3 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

17.

- A. żołnierz polski
- B. żołnierz radziecki
- C. żołnierz japoński
- D. żołnierz amerykański Po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

0-4 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

18.

- A. Republika Federalna Niemiec/Niemiecka Republika Federalna/Niemcy Zachodnie/RFN/NRF/Trizonia
- B. Niemiecka Republika Demokratyczne/Niemcy Wschodnie/NRD
- C. Polska Rzeczpospolita Ludowa/Polska/PRL
- D. Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich/Związek Radziecki/ZSRR

0-4 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź

19.

A.

- Winston Churchill/Wielka Brytania
- Józef Stalin/Związek Radziecki/ZSRR/Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich

0-2 pkt, po 1 pkt za każdą odpowiedź

B.

Np.:

- atak III Rzeszy na ZSRR/ Wielka Brytania i ZSRR stają sojusznikami w wojnie z III Rzeszą Niemiecką

- zakończenie II wojny światowej/rywalizacja o strefy wpływów w Europie i na świecie po II wojnie światowej/początek zimnej wojny/ogłoszenie powstania żelaznej kurtyny

0-2 pkt, po 1 pkt za każdą merytorycznie poprawną odpowiedź

20.

- A. Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego
- B. Szare Szeregi
- C. Pomnik Poległym i Pomordowanym na Wschodzie
- D. Pomnik Poległych Stoczniovców

0-4 pkt, po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź